

Bezwaarschrift, gezamenlijk ingediend door ondergetekenden:

Inwoners en ondernemers van Monnickendam, ligplaatshoudende watersporters, schippers/eigenaren van de Bruine Vloot en behoudsorganisaties cultuurhistorie.

Bezwaarschrift wordt ingediend door

H. W. van der Gugten, Jan Nieuwenhuyzenlaan 3, 1141HS Monnickendam,
ligplaatshouder aan het Prooyen ,
en 20 mede ondertekenaars op bladzijden 4 en 5.

Aan de Burgemeester en Wethouders van Waterland.

De ondergetekenden maken bezwaar tegen de verleende omgevingsvergunning, Galgeriet tegenover 4 in Monnickendam voor het realiseren van een tijdelijke brug.

Dit bezwaarschrift berust op argumenten die verband houden met de gevolgen van plaatsing van de brug, samengevat onder :

- 1. Het beschermde stadsgezicht van Monnickendam wordt aangetast, Rijksbescherming wordt genegeerd.**
- 2. De bruikbaarheid van de haven en kades langs Prooyen en Galgeriet wordt aangetast ,**
- 3. Misleidende kwalificatie van tijdelijkheid van de brug.**
- 4. Ontbreken Borging Cultuurhistorie in plan tijdelijke voorzieningen en planontwikkeling Galgeriet.**
- 5. Alternatieve looproute maakt de brug praktisch overbodig.**

Toelichting.

Ad 1. Het beschermde stadsgezicht van Monnickendam wordt aangetast.

De plaatsing van de genoemde brug leidt tot afsluiten cq. belemmeren van de toegang tot de oude haven langs het Prooyen. Dit is in strijd met de doelstelling van de Rijksbescherming die geldt voor het stadsgezicht van Monnickendam, zoals hieronder wordt uiteengezet. Voorts blijkt uit het door u bij de planontwikkeling aangehaalde advies van de Taskforce Ruimtewinst Galgeriet dat uiteindelijk de vaste ligplaatsen in de haven zullen vervallen en de haven wordt getransformeerd tot een stadshaven lees stadsgracht achter bruggen. Daarmee wordt een woonwijk ontsloten die gedacht is op het terrein van jachthaven Waterland. Wij stellen vast dat belemmeren cq. afsluiten van de haven met bruggen en het bouwen pal voor het stadsgezicht geheel tegen strekking en intentie van de Rijksbescherming Stadsgezicht ingaat. In het advies van de TFR wordt onvoldoende rekening wordt gehouden met de wettelijk voorgeschreven bescherming van cultuurhistorische waarden.

Het stadsgezicht van Monnickendam heeft sinds 1970 de status van Rijksbeschermd stadsgezicht.

De wettelijke basis voor deze bescherming is in de Erfgoedwet van 2016 aangepast aan moderne inzichten. In de nieuwe wet en recente richtlijnen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) wordt het belang geborgd van de samenhang van een historisch stadscentrum met behoud van levendige open havens en met de inbedding in het landschap. De praktische uitwerking van richtlijnen wordt behandeld in een publicatie van de RCE die in november 2017 is verschenen:

Cultuurhistorische IJsselmeerbiografie, Synthese met ruimtelijke karakteristieken als bouwstenen voor ontwikkeling : https://cultureelerfgoed.nl/sites/default/files/publications/rce014-brochure_ijsselmeerbio_synthese_0.pdf

Hierin wordt ingegaan op richtinggevende ontwikkelprincipes voor het IJsselmeergebied en de bescherming van het erfgoed in de oude zuiderzeesteden bij transformatie van het gebied.

Op blz 77 van de Cultuurhistorische IJsselmeerbiografie wordt onder meer samengevat:

Citaat:

In stand houden | *Behoud de ligging aan en de zichtbare relatie met het water. Dit is zowel van belang voor het zicht vanuit de havenplaats op de weidsheid en de horizon van het IJsselmeer, als voor het zicht vanaf het water op het stadssilhouet.*

Transformeren | *Gebruik langetermijnontwikkelingen om verloren gegane ruimtelijke karakteristieken (ligging aan open water, opbouw rond dam of sluis) van handels- en vissersplaatsen te herstellen.*

Transformeren | *Behoud en organiseer watergerelateerde activiteiten rond de havens om de havensteden en -dorpen levendig te houden. Geef voorrang aan historische schepen in de oude havens.*

Ad 2. De bruikbaarheid van de haven en kades langs Prooyen en Galgeriet

Door het leggen van genoemde brug wordt de bruikbaarheid van de haven in belangrijke mate ingeperkt. In het bovenstaande is aangegeven dat dit in strijd is met de richtinggevende ontwikkelprincipes bij de transformatie van zuiderzeesteden die de RCE heeft gepubliceerd. Hieronder geven wij voorbeelden van de nadelige effecten die wij in de dagelijkse praktijk verwachten.

- De haven aan het Prooyen en langs het Galgeriet is nu een goed toegankelijke, prettig authentieke haven waar jachten en rond- en platbodemschepen een ligplaats vinden, samen met grotere schepen van de Bruine Vloot. Dit draagt ook bij aan de uitstraling van Monnickendam als “small harbour town” zoals wervend wordt aangegeven langs de invalswegen. Dit beeld van een historische stad en authentieke havens met activiteit rond grote en kleine schepen zal drastisch verarmen wanneer deze haven met een brug en later nog een brug wordt afgesloten.
- Door plaatsing van de brug vervallen er ligplaatsen, en worden de resterende ligplaatshouders achter de brug ernstig gehinderd in de vrijheid om uit te varen. Permanente aanwezigheid van bediening van de brug lijkt in de beperkte situatie van het havenbeheer in Monnickendam geen reële optie. De praktijk zal zijn dat na aanvraag van een brugopening er geruime tijd gewacht moet worden. Ook passanten zullen daarom de haven gaan mijden.
- De grotere schepen van de Bruine Vloot met ligplaats dieper in de haven, zoals nu de tjalken Zuiderzee en Orion, ondervinden hinder bij aanleggen en manoeuvreren. Met name deze twee tjalken, die dubbel liggen, gebruiken bij uitvaren vaak de ruimte waar nu de brug is gepland, om elkaar ruimte te kunnen geven. Ook daarom wordt de gemeentehaven hier minder veilig en minder toegankelijk.
- De brug en de brughoofden maken het voor kwaad willenden gemakkelijker om bij de daarnaast afgemeerde schepen te komen. De kans op vandalisme en diefstal neemt daarmee toe. Bovendien geeft de brug de mogelijkheid om daarvan af te duiken en te zwemmen in de haven, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden bij de scheepvaart.
- In de recente jaren zijn de kades Galgeriet vernieuwd. De boxen en water/stroom faciliteiten langs het Prooyen zijn in 2002 aangelegd, cq. gemoderniseerd. En de haven is recent weer uitgebaggerd tot ca 2 meter diepte. Met de plaatsing van een brug blijken deze investeringen veel te groot opgezet en in de nabije toekomst zinloos. Openvallende ligplaatsen zullen met waarschijnlijkheid worden ingenomen door kleine bootjes, sloepen etc. De aanblik wordt rommelig.

Ad 3. Misleidende kwalificatie van tijdelijkheid van de brug.

De vergunning staat de brug toe voor 5 jaar met mogelijke verlenging van maximaal 5 jaar. Is er een tijdelijke behoefte die na 5 of 10 jaar weer vervalt? Zo ja welke? Is er na 10 jaar geen behoefte meer aan een brug over deze haven op welke plek dan ook? Integendeel, een brug die er tien jaar ligt zal door gebruikers als steeds belangrijker worden ervaren. Winkels, horeca en andere voorzieningen worden afgestemd op de aanwezigheid van de brug. Ten slotte noemt ook het TFR advies het belang van bruggen over de haven voor een goede verbinding met de oude stad.

De benoemde tijdelijkheid lijkt een kunstgreep die is ingegeven door het feit, dat daarmee wijziging van een bestemmingsplan niet nodig is. Daarmee wordt feitelijk een permanente brug gebouwd, die een blijvend effect zal hebben op de situatie ter plaatse en dit is duidelijk in strijd met de aan gemeente opgelegde plicht om haar cultuurhistorische waarden te beschermen.

Ad 4. Ontbreken Borging Cultuurhistorie in plan tijdelijke voorzieningen en bestemmingsplan Galgeriet.

De borging van de cultuurhistorische waarde van het stadgezicht ontbreekt in de berichtgeving van de gemeente en de projectgroep over de ontwikkeling van het plan Galgeriet. In dit verband wijzen wij op de plichten die de gemeente heeft, en die zijn samengevat in een publicatie op de website van de federatie van grote monumentengemeenten, te vinden op <https://kennisbank.monumentengemeenten.nl/gebiedsgerichte-bescherming/cultuurhistorie-in-ruimtelijke-ordering-2/>

Citaat :

.....Als gevolg van het beleid Modernisering Monumentenzorg is per 1 januari 2012 in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.6.1) bepaald dat gemeenten verplicht zijn cultuurhistorie mee te wegen bij het opstellen van het bestemmingsplan ..... Voorafgaand aan het opstellen van een bestemmingsplan stelt de gemeente een gebiedsvisie op van het te ontwikkelen gebied. Bij het opstellen van deze visie moet de gemeente ook aangeven hoe er in de ontwikkeling rekening moet worden gehouden met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden. Door deze waarden vroeg in het proces te onderzoeken en te benoemen kan het specifieke karakter van de plek en de historische kwaliteit de toekomstige ontwikkeling van het gebied versterken. Cultuurhistorie kan daarbij als een rode draad door het proces lopen om de beoogde doelen en programma's met elkaar te verbinden.....

Het bestuur van de gemeente Waterland dient derhalve de te beschermen cultuurhistorische waarde van stadsgezicht en samenhangende havens in het ontwikkelingsplan Galgeriet nader te benoemen en te onderzoeken. Samenwerking met erfgoedorganisaties, havengebruikers en vertegenwoordigers van bruine vloot en klassieke schepen is daarbij wenselijk. En daarna pas te beslissen over ingrepen in infrastructuur te land en te water, en het volume en de locatie van nieuwe bebouwing.

Ad. 5 Alternatieve looproute maakt de brug praktisch overbodig.

Ten slotte merken wij op dat er in de huidige situatie voor voetgangers tussen de binnenstad van Monnickendam en de locatie van de beoogde tijdelijke supermarkt op het Galgeriet reeds een wandelboulevard langs het Prooyen bestaat. Deze route is slechts ca 200 meter langer dan de eventuele wandelroute over de geplande loopbrug. Met het vervallen van de brug wordt daarom de situatie voor de voetgangers niet wezenlijk verslechterd.

Met vriendelijke groet,

Monnickendam, 12 februari 2018

H. W. van der Gugten, Jan Nieuwenhuyzenlaan 3, 1141HS Monnickendam,
Ligplaatshouder aan het Prooyen.

Mede namens 20 mede ondertekenaars op bladzijden 4 en 5.

lijst van personen die verklaren mede te ondertekenen :

R. Sterk, Graaf Willemlaan 223, Monnickendam, ligplaatshouder Prooyen.

C. de Waal, Julie de Graaglaan 5 7545 RE Enschede, ligplaatshouder Prooyen.

L. van Lotringen, Marijkestraat 13, 1141EX Monnickendam, charterschipper, ligplaatshouder Galgeriet.

R. Noordermeer, Graaf Willemlaan 64, Monnickendam. Ligplaatshouder Prooyen.

W. van der Zwaan, ligplaatshouder Prooyen.
Oeverpad 172, 1068 PH Amsterdam

A. Schmeinck, a/b Zuiderzee, ligplaats Prooyen, charterschipper en ligplaatshouder Prooyen

P. Balvers, Tedingh van Berkhoutplantsoen 2 , Monnickendam, charterschipper en ligplaatshouder Monnickendam.

L. J. Boddéus, Nieuwe Niesenoortsburgwal 3, Monnickendam. charterschipper en ligplaatshouder Monnickendam

K. van der Lingen, Galgeriet 40 Monnickendam. ondernemer op Galgeriet 35/41.

Stichting Hemmeland,
p/a F. Udo, voorzitter, Joh. Buijeslaan 18, Monnickendam.

B.M. van Beijma-van Dam, Zuideinde 47 1141 VH Monnickendam

W.J.G.Miedema, Prooyen 10, 1141VD Monnickendam

J. van der Sluis, Prooyen 14, Monnickendam

C. Greuter, Prooyen 19, Monnickendam

G.Titsing, Zuideinde 45, Monnickendam

F. van Dijk, Zuideinde 32, Monnickendam.

C. J. Jansen, 't Spil 50, 1141SH Monnickendam, ligplaatshouder Hemmeland, schipper IJsschuiten.

lijst van personen die verklaren mede te ondertekenen : (vervolg)

C. F. Kok, Basingracht 107, Den Helder
Watersporter en gebruiker helling a/h Prooyen

P/O

Erfgoedvereniging Heemschut, commissie Noord-Holland
p/a ir. Paul Carree, musical 23, 1507 TS Zaandam

Vereniging "Oud Monnickendam"
p/a K. Kraak, voorzitter, Dissel 54, 1141 ZN Monnickendam

